

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . . . 6 korona
Félévre . . . . . 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Körtelek).

De Wett Keresztély.

— A burok hős vezére. —

A délafrikai szabadságharcz kitérése óta az angolok legtöbbet emlegették De Wett bur parancsnok nevét, tüneményes vezetőtehetségét és hősiességét. Már pedig az az igazi elismerés, melyet ellenségeitől kap valaki. De Wettet, mint félelmes ellenfelet az angolok becsülték és becsülik a legtöbbről. Az angol-bur háboru kezdetekor a békepárton volt. Nem akart harcot kezdeni, mert a husz év előtt lefolyt bur szabadságharzból ismerte a háboru borzalmas következményeit. Mégis később, mikor a békés megoldás lehetlenné vált, odaállott, a burok élére. Elhagyta feleségét és számos gyermekét. Csak legnagyobb fiát vitte magával, mely tizenéves volt. A véres harcok alatt elesett a gyermekifju. Egy

jajszó nélkül, hősiiesen halt meg atyja mellett. Ekkor a következő, tizenkétéves fiát vitte magához a hős

bur vezér és a gyermek most is a táborban van, mint atyja kíséretében. Mikor az angolok elfoglalták a két bur köztársaság fővárosait, papíron bekebelezték a két országot Anglia hatalmába, akkor De Wett ajánlotta a guerilla harcmódot, a kisebb csapatokban való harcra. Ez teljesen bevált. Az angolokat közel két éve tartják lefoglalva a guerilla-esapatok, sok veszteséget okozva nekik. Éppen ezért teljes erővel rontott De Wettre az angol fővezér. Már vagy tizszer hirdették elfogását, de valótlanul. Utóbb az őrházrendszerrel és tüskés-drótkerítéssel akarták bekeríteni, de az eszes bur vezér nem ment neki a csapdának, hanem mikor már elfogását biztosra vették, egy éjszaka a gulyát nekihajtotta a kerítésnek. 40—50 marha ott veszett, de a korlátokat ledöntötték és a burok átmenekültek a tört részen.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket

28 év óta

Mauthner Ödön

csász. és kir. udvari szállító
magkereskedésében kaphat.

Ifjusági egyesületek.

A magyar fiatalságot nevelni kell, hogy hasznos polgára legyen az országnak és hűséges fia hazájának. A nevelést meg kell kezdeni otthon az édes anyának, hogy a gyermek szíve a jónak befogadására puha legyen, azután az édes apának, hogy a gyermek lelke erős legyen s karjának izmai megacézósodjanak. Folytatni kell a nevelést az óvodának, mely, mint a gyenge vesszőt a gondos kertész keze, az apró gyermek gondolatvilágát, jó irányba hajlítja. Azután következik az iskolai oktatás-nevelés, ahol már az élet küzdelmeihez szükséges ismereteket sajátítja el az ország fiatalsága és ahol már a barátság, az összetartozandóság érzete is kisarjadzik az ifju nemzedék zsenge lelkében. Hát különösen faluhelyen, abban a siheder korban, mikor a gyerekekre a legjobban volna szükséges a felügyelet, úgy 15—20 éves korig, mi következik azután a nevelés tekintetében. Erre a kérdésre — sajnos — nem adhatunk valami vigasztaló feleletet. Mert mikor a falusi gyermek lerázza magáról az iskola porát, akkor egyszerűen megszűnik részére az a lehetőség is, hogy tovább képezze magát. Az iskola bezárul s a korcsma megnyílik előtte. A jótanácsokat nem hallja, hanem igenis azok a csábító szavak másznak be agyába, melyek a dorbélozásra, a duhajkodásra ingerlik amugy is forró vérével. És hány jobb sorsra érdemes gyermekből lesz ilyen módon a falu rossza, aki gunyt üz volt tanítójából részegfővel, még talán az édes szüleire is felemeli bünyös kezét s azután lassan-lassan odajut, hogy lesz belőle a börtön penészes virága.

Soha meg nem hálálható érdeme Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek, hogy most kiterjesztette atyai gondját arra is, hogy a magyar kisvárosi és falusi ifjuság megtalálja az önművelődés, a jóra való irányítás útját és módját akkor is, mikor már bezárult mögötte a népiskola ajtaja. Hogy az a fiatalság ne legyen olyan katáng-koró, melyet mindenféle rossz szél hajtogat jobbra, balra, hogy azután sokszor idő előtt derékban törje ketté. Ezért intézett a közoktatásügyi miniszter ur körrendeletet az összes tanfelügyelő urakhoz, hogy ezek minden faluban alakítsanak *ifjusági egyesületeket*, amelyben az iskolából kikerült fiatalság majdan kellemes, nemes időtöltést, hasznos ismereteket talál s ahol kifejlődik lelkében az összetartás, a szövetkezés érzete s egész életére megtanulja azt az igazságot, hogy akkor boldogul csak a magyar a kis faluban, a vármegyében, az országban, ha összetart, — ha pedig nem tart össze, akkor beteljesedik rajta a nagy költő szomorú jóslata: »Mint oldott kéve, szét hull nemzetünk . . .«

Minden szülő, aki gyermekeinek jövődjét lelkén viseli, köszönettel tartozhatik a közoktatásügyi miniszter urnak az ifjusági egyesületek megteremtéséért. Hiszen ezekbe lesz lerakva majdan a szövetkezeti eszmék magva is, mely jó szivektől ápolva, kisarjadzik, virágot hajt, gyümölcsöt hozó lombos fává fejlődik, amely fa nem lesz más, mint az erős ágazatu, viharokkal is szembe álló gazdaságilag szilárd s független Magyarország!

A szövetkezet becsülete.

Az összetartás, a szövetkezés a kisemberekre nézve nagy erkölcsi és anyagi haszonnal jár. A szövetkezés nemcsak vagyombeli gyarapodását idézi elő az embereknek, hanem a tiszteletet, a közbecsülést is megszerzi a nép számára. Egyszóval, ahol szövetkezet van, abban a faluban a nagyurak is többre becsülik a népet. Eppen erre nézve akarunk egy kézzelfogható példát bemutatni.

Egyik magyar dúsgazdag nemes, gróf Festetics Taszilo O excellenciájának felesége Hamilton hercegné, habár férjének Somogyban 92 ezer, Zalában 40 ezer, Vasban 17 ezer és Veszprém megyében 14 ezer összesen tehát 163 ezer katasztrális hold hitbizományi birtoka van, — az alsóki tejszövetkezetből veszi már évek óta a vaját.

A hercegné ugyanis rengeteg birtokuk daczára jó darab időn át egy bécsi kereskedőtől hozatta minden nap a vaját, 3 frtéért kilóját.

Történt egyszer az eset, hogy berzenzei kastélyában léte alatt a vaj elfogyott s ajánlották a hercegnének az alsóki polgári tejszövetkezet készítményét, mely izletes, jó s már messzeföldön híressé vált. Azonnal rendelést tettek s amint a vaj kóstolóra került, azonnal feltűnt finomsága, jó, friss ize s e naptól fogva kiadta a parancsolatot, hogy bárhol legyen is, Berzenze, Keszthely, B.-Pest vagy Bécsben, utána küldjék az alsóki terméket. Megjegyzendő, hogy az a bécsi kereskedő, kitől azelőtt a hercegné vásárolt, szinte Alsókról vásárolt, csak hogy az, mire a hercegi udvarhoz került, 3—4 napos volt s 3 forintba került, a mostani pedig aznapos és kilója 1 frt 20 kr., vagyis 2 kor. 40 fillér.

A gyakori utazása alatt, ahol megállapodik Hamilton hercegné, oda van rendelve a híres vaj, legyen bár Bécs, B.-Pest vagy bármily távolságban! Volt eset rá, hogy Osztenébe vitte a napi posta az alsóki vaját.

Ime mire képesek a szövetkezetek, milyen magas becsülésre érdemesülnek a polgárok, ha összeállanak, ha szövetkeznek. Ez az eset a szövetkezet becsületének igazi képe, mégpedig nagyon is tanulságos képe.

Agyonvert földbirtokos.

Szabolcs megyében rémes gyilkosság történt. Láng Zsigmond tekintélyesebb földbirtokost és bérlőt agyonverte a kocsisa és a hetese. Láng Zsigmond előbb Wahrmann René jószágigazgatója volt, pár éve telepedett le Szabolcsvármegyében. A tett elkövetése után a gyilkosok azonnal a városházához mentek s bejelentették, hogy gazdájukat a ló halálra rugta. A kocsis fia azonban, ki látta a borzalmas tettet, az apja után szaladt a városházára s a mikor hallotta hamis vallomását oda kiáltott neki:

— Hazudik kend apám, mert kend ölte meg a nagyságos urat!

A esendőrök előtt csakhamar bevallátok borzalmas tetteket.

A kocsis családos ember, három gyermek atyja. A hetes Illaváról kiszabadult fegyencz, nagyon veszedelmes ember. Mielőtt Lánghoz szegődött Rhabóvszky Guidó kisvárdai ügyvédnél szolgált, de ez elkergette, mert egy ízben éles kaszával támadt rá. A gyilkosokat átkísérték erős esendőri fedezet alatt a nyiregyházai kir. ügyész-séghez. Láng meggyilkolását sokan a szocialista mozgalmakkal hozták kapcsolatba. Szabolcsmegyében veszedelmes módon terjed a szocializmus. Csak nemrégiben történt, hogy nagyszámu katonaságot kellett Kisvárdára környékére kirendelni, hogy a már nyílt lázadásá nőtt mozgalmakat elfojtsák.

Nem első és nem utolsó eset bizonyára ez, de tanulságos. Főleg a földbirtokosok okulhatnak belőle, hogy a cselédet ütni, verni nem szabad. Ahol a szép szó, jó bánásmód nem használ, az erőszakhoz, veréshez nyulni nem szabad. Nincsen összeforrv a cseléd a gazdával. Egyszerűen el kell bocsátani, ha nem lehet kijönni vele. Ha Láng Zsigmond ugyanezt követi, most nem volna halott. Nem akarunk mi senkit támadni, vádolni, de az emberséges bánásmód namarabb cseléthez vezet az emberek között.

Angol-bur háboru.

Kevés harez, több szó foly most Délafrikában. Megkezdették a béketárgyalásokat. A külföldi lapok tele vannak számítgatással, jövendöléssel az angol-bur békéről, de a valódi tény állását nem tudják. Bizonyos, hogy béketárgyalások folynak a burok és angolok között. A bur vezérek Botha, De Wett, Schalk-Burger, Delarey, Stein és többen már találkoztak és tanácskoztak a békeföltételekről.

Az Európában tartózkodó burok is távirati összeköttetést akartak és kértek, de Krüger elnöknek ezt a kérését megtagadta az angol kormány. Ez pedig nagyon megnehezíti a béke gyors menetét, mert a harezoló burok, Küger elnök nélkül és véleménye kihallgatása nélkül békét nem kötnek.

A béketárgyalások daczára foly a harez. Az angol hadügyminiszterium mult hó 30-áról Barber-ton mellett vívott ütközetről 39 halott és 45 sebesült-ről tesz említést, ami megerősíti azon feltevésüket, hogy az angol-bur háboru még a makaeskodó angolok részére több szomorú csalódást hoz, ha nem sietnek a béke helyreállításával. Ezzel számolhatunk be a héten érkezett hírekről, melyek imár békésebben hangzanak.

Egyetemi ifjak és munkások.

A budapesti egyetemi ifjuságnak népegyetemi előadásra kiküldött tagjai a mult héten egyik este megjelentek a cipészek szakegyesületében s ott Oláh Gábor bölesészethallgató tartott előadást Petőfi hazafias költészetéről. A felolvasást heves és hosszú vita követte. Oláh azt domborította ki előadása révén, hogy Petőfi első sorban és kizárólag magyar nemzeti költő volt minden ízében, míg a szocialista munkások világpolgári eszméket igyekeztek belemagyarázni Petőfi költészetébe. A vitatkozásban élénk részt vett Dongó Orbán bölesészethallgató segélyző egyesületi elnök, ki a legnagyobb érdeklődés mellett alapos előkészültségre valló vitában védelmezte meg nagy költőnk a kozmopolita irányú vádjaitól s oly elragadtatással, nemes hévvel és magyaros tüzzel érvelt és hadakozott, hogy a munkások felkérték őt és társait, hogy ily tanulságos és érdekes vitára két hét múlva ismét gyűljenek össze. Ismételten örülünk e ténynek, mert főiskolai ifjaink szereplése a fővárosban mind mélyebb barázdát vág s látszik, hogy nem henye szórakozásban élnek le napjaikat a fővárosi kávéházak füstös levegőjében, hanem komolyan készülnek élethivatásuk betöltésére.

Másrésről igen örvendünk pedig azért is, mert ezáltal a munkások gondolkozása befolyásolva lesz. Mert úgy vagyunk a néppel, mint a növénynyel, ha nem törődünk vele, nem ápoljuk: elvadul, felburjánzik. A gyerekekkel is, ha nem neveljük, csak így járunk. A néppel, a munkásokkal pedig annál inkább kell foglalkozni, mert napjainkban megsaporodtak a hamis tanok. Az egyetemi ifjuság, a jövő emberei vannak hivatva először is arra, hogy eljárjanak a munkás nép közé, hogy törődjenek a néppel, irányítsák gondolatait, megvilágítsák a kérdéseket, szóval együtt elmélkedjenek. Kívánatos, hogy mentől többször ismételjék a tervbe vett látogatásokat.

Rhodes Cecil meghalt.

Először is jó lesz röviden elmondani, hogy ki volt, aki meghalt? Rhodes Cecil egy makacs angol férfi volt, aki Délafrikában szörnyűséges nagy vagyont szerzett. Gyémánt királynak nevezték, mert ő szabta a világ összes piacain a gyémántárakat. Övé volt Kimberley, a föld leggazdagabb gyémántbányáival. Most az utóbbi angol-bur háborut egyedül ő idézte elő, mert nem birt betelni kincsének halmazával.

A bur szabadságharez elején bensorult Kimberleybe s hosszú ostrom után menekült meg onnan. At jött Európába, de a levegőváltozást nem bírta ki Angliába. Ismét visszatért Délafrika éghajlata alá, hol a Fokvárosban hosszú gyöngélkedés után mult héten meghalt. Halála

■ A JENNER-PASTEUR-FÉLE OLTÓANYAGOT SZÁLLITJA: ■

A MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCZA 31.

Az anyagok a legjobb tudományos módszer szerint készülnek PERTIK PROFESSOR felügyelete alatt.

VÉDŐOLTÁSOK

LÉPFENE ELLEN.

Az anyag hónapokig eltartható.

Biztos védelmet nyújt.

Lovak, birkák és szarvasmarháknak.

Egy birka oltása ..... 12 fillér.

Egy ló vagy szarvasmarha oltása ..... 24 fillér.

SERTÉSEK OLTÁSA

ORBÁNCZ ELLEN

RAPID-SZÉRUM:

az orbánczos fertőzésnek kitett sertéseket 1-2 óra alatt biztosan megmenti a veszélytől.

Egy sertés szérumos oltása ..... 30 fillér.

A rendes Pasteur-féle oltóanyag sertésenként ..... 12 fillér.

után nyomban a béke angyala került a vérontás fölé. A nagy hódító, aki Délafrikát teljesen az angoloknak akarta megszerezni — meghalt. A tulságos makacs-kodás megszűnt halálával, a béketárgyalásokat elkezdték.

És aki annyi milliók ura vala még egy hét előtt, akiért oly sok vér folyt a harc téren, ugy husz év előtt, mint az utóbbi három esztendő háboruskodás alatt — az a világhódító megpihen egy akkora koporsóban, amekkorát minden közönséges halandó kap. Nem viheti el magával a tulvilágra nagy halmaz gyémántjait, de viszi sok haldokló harc os végső haját, melyben átkozta őt. Rengeteg vagyonát jótékony ezélra adta, hogy azon ifjuságot neveljenek. Így halála után mégis tett valami hasznosat a közművelődésért, de tett a halál is jót, hogy elvitte, mert ezáltal a három év óta tartó vérontás talán mielőbb megszűnik Délafrikában és a bur nemzet visszaállítja szabad hazáját.

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS.

1902. április hó 1-én új előfizetést nyitottunk a **FÜGGETLEN UJSÁG**-ra.

Akinek előfizetése márczius hó 30-án lejárt, azt kérjük, sziveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére az e hó 20-án külön levélben megküldött postautalványt kérjük felhasználni.

Előfizetési ár :

**Egész évre 6 korona, félévre 3 korona,
negyedévre 1 korona 50 fillér.**

A „*Független Ujság*“ eddigi irányából mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor adott programmunkat hiven betartottuk s oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényeket teljesen kielégíthet.

Programmunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kis emberek érdekeinek megvédése“. Ennek a mi programmunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentul is hiven csoportosuljanak a „*Független Ujság*“ kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnkot arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „*Független Ujság*“-ot tehetőségéhez képest terjeszteni.

Hazafiui tisztelettel a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

• **Góbbáságok** • kaczagató székely históriák és elbeszélések. Ezt az érdekes és mulatságos könyvet a „*Független Ujság*“ előfizetői kedvezményes árban: **2 korona helyett, csak egy koronáért és 20 fillér postai díjért** rendelhetik meg az irónál. Legezszerűbb az 1 kor. 20 fillért utalványon beküldeni *Péterfy Tamás*. Budapest. IX. Köztelek czimre.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Kisgazdák szövetezése.

Olvastam az ujságokban, hogy a szerb egyházi kongresszus választmánya most tartotta meg az egyházi alap tulajdonát képező 4000 holdas szőregi pusztá haszonbérletére vonatkozó árverést és a bérletet a szenttamási, turiai és környékbeli kisgazdák szövetezete kapta meg évi 146,500 korona évi bérért tizenkét esztendőre. A szőregi pusztát esztendő óta *Dungyverszky Lázár*, a bácskai nábob, birta haszonbérbe évi 126,000 koronáért, aki, midőn látta a kisgazdák szervezkedését, írásban benyújtott ajánlatát magasan felemelte, de siker nélkül, mert a kongresszusi választmány a kisgazdák ajánlatát fogadta el, nyomós gazdasági okokból. *Brankovics* szerb patriarchát a szövetezés ezen sikere annyira meghatotta, hogy a szövetezet képviselője előtt kijelentette, hogy a dájai nagy uradalmat is hasonló módon óhajtja bérbe adni, előakarván mozdítani ezzel a gazdasági viszonyok javulását. Fokozott örömmel tölthet ez a hír el mindenkit, aki tudja azt, hogy nálunk a földmivesgazdák ilyenfajta szövetezése eddigelé jóformán ismeretlen volt. A hitel- és fogyasztási szövetezetek, nemkülönben az értékesítő szövetezetek nap-nap után szaporodnak és terjeszkedésüknek eredménye is látszik ugy gazdasági, mint erkölcsi téren. Csupán a föld közös művelésére alakult szövetezetekről nem lehetett nálunk eddig hallani; a szőregi pusztá kibérlése az első eset, a miről hallottunk. Pedig, ha elgondoljuk, hogy a magyarországi földbirtokok legjelentékenyebb része ma bérlőkézben van, a nélkül, hogy egyebet elősegítene, mint egy-két ember meggazdagodását, szinte kívánatos volna tehát, ha kisgazdáink minél gyakoribban állanának össze, egy-egy nagyobb birtok kiárendálására. Tudunk eseteket, ahol egy-egy birtokon fő- és albérlő is van. A főbérlő kiveszi az egész jószágot bérbe, annak egyes részeit kiadja albérlésbe. Így aztán előfordul az, hogy a rókáról két bőrt is huznak le. Addig míg a bérlet tart, kiveszik ugyancsak a zsirját a földnek. Nem tartják szem előtt sem az okszerű gazdálkodás követelményeit — sem a méltányosságot. 10—15 esztendő alatt képes egy-egy bérlő kimeríteni a legdusabban termő földet is.

Mennyivel ezészerűbb volna gazdasági szempontból is, ha kisgazdáinkat rávezetnők a tömörülésben rejlt erőnek öntudatára. Ha megmutatnók neki, hogy egy falu gazdáinak a szövetezése épp oly hatalmassá teheti őket, mint az, aki teli pénzes zacskóra hajthalja le a fejét. Egy forintja meg akad majd minden embernek, 100 forintja egy rakásra már legföljebb; minden ötvenediknek van. Amde, ha összeáll az az egy forinttal rendelkező 100 ember s. összesíti a pénzét, akkor már mindannyiának van 100 forintja. Ugyanazt az erőt fejheti ki vele, mint az a bizonyos ötvenedik.

Ezt kellene eszébe véteni mindenkinek, aki panaszkodik az idők mostohasága ellen. A tömörülés s szövetezés sok nyomornak veheti elejét, — a szenttamási és a turiai kisgazdák rájöttek ennek az igazságára és ők bizonyosan boldogulnak is.

Hitelszövetkezetek a hegyvidéken. Munkácsról jelentik, hogy a hitelszövetkezetek alakításának munkája igen élénk a hegyvidéken. Rövidesen Bereg, Ung és Máramarosban 71 szövetkezet alakult 7711 taggal. Ujabbban nyolcz új szövetkezet alakítása van folyamatban.

Az Aradmegyei Gazdasági Egyesület fogyasztási és értékesítő szövetkezete megtartotta első évi közgyűlését Vásárhelyi László országgyűlési képviselő elnöklete alatt. Laehne Hugó vezérigazgató előterjesztette az igazgatóság jelentését, mely kiemeli, hogy a szövetkezet rövid fennállása óta is érezhető árkiegyenlítő hatással volt a helyi piacon. A szövetkezet az adókedvezményt az e miatt ért gyakori támadások miatt nem vette igénybe. Tagjainak száma nyolczvannégy, az üzletrészeké 303. Évi forgalma 271,308 korona, nyereség 3105 korona, amelyből az üzletrészek 4 százalék dotációja után a tartalékalapot gyarapítják. A közgyűlés a felmentést úgy az igazgatóságnak mint a felügyelő-bizottságnak megadta, végül Urbán Iván főispán indítványára az igazgatóságnak jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

A király jótékonyága. Ő Felsege a király a rovnei róm.-kath. templom helyreállítási költségeire 500 koronát adományozott.

Havas husvét. A husvét csaknem az egész országban borus, hideg és kellemetlen szeles idővel köszöntött be. A fővárosban első nap délelőtt eső zuhogott, délután kiderült, de metsző hideg szél süvített az utcákon s télikabátban is dideregtek az emberek, este megint esni kezdett, majd sűrűn havazott, ami azonban a járdákon azonnal elolvadt. Husvét hétfőn eső ugyan nem volt, de annál nagyobb hideg s csaknem dermedt szél, amely szinte elűzte az utcán sétáló közönség ezreit. A hó is szitált délben, késő délután azonban egészen kiderült az ég. A vidék sok helyéről szintén havazásról és zord szeles időről kaptunk hírt. Így pl. Besztereczabányáról írják, hogy ott husvét első napján erősen havazott s 40 cmnyi hóréteg borítja a várost. Nagy dér volt Szatmáron, eső és hó Akna-Szlatinán, Szatmáron, Egerben, Ungváron, Késmárkon, Magyar-Ováron, Keszthelyen és Szegeden.

A vámház sikkasztóját elfogták. Megirtuk a múlt héten, hogy Sztohulyák István segédtiszt a fővámhivatalban a gondozására bizott hivatalos pénzből a naplók meghamisítása után nagyobb összeget sikkasztott és megszökött. A rendőrség nyomban értesítette az összes külföldi hatóságokat a sikkasztásról és megküldötte a szökevény személyleírását is. A széleskörű intézkedésnek meg is lett az eredménye. A hamburgi rendőrség táviratban értesítette a főkapitányságot, hogy ott letartóztatta Sztohulyák Istvánt. A hamburgi titkos rendőrök éppen akkor fogták el, amikor egy Amerikába induló hajóra akart szállni

Kisiparosok és kereskedők segítése. A néhai Wodianer Mór báró alapítványából az idén 15 budapesti elszegényedett kisiparos, kereskedő vagy azok özvegye vagy árvája kaphat 100—100 korona segélyt. A pályázat határideje husvét vasárnapján járt le s a székesfőváros tanácsához erre az időre 385 kérvény érkezett be. A segélyösszegeket, a budapesti kereskedelmi és iparkamara ajánlata alapján, a belügyi miniszter utalványozza ki.

Két ember a vonat alatt. Bajáról jön a hire, hogy a Szabadkáról indulo vonat Rottmann Jánost elkapta, fejét és lábait levágta és Schreiner váltóórt is elgázolta, úgy hogy sebei halálosok.

Zendülés egy községben. Delnicze községben, egy birtokperben a községet a birtok átadására kötelezték. A jogos tulajdonos birtokba helyezését már az ősszel megkísérelték, de eredménytelenül. Most újból megjelentek a hatóság emberei, hogy a birtokba helyezést foganatosítsák. A lakosság azonban a hivatalos közegeket és a velük volt csendőröket dorongokkal, baltákkal és vasvillákkal felfegyverkezve fogadta. A csendőrök szétoszlásra szólították fel a tömeget. A nép azonban nem engedelmeskedett, hanem megrohanta a hivatalból kiküldött mérnököt, sőt a birtoktulajdonost is agyon akarta verni. A csendőrök ekkor a tömeg közé lóttek. Egy Verusies Antal nevű ember a lövéstől találva, holtan rogyott össze. A nép ennek láttára rárontott a csendőrökre. Azok ismét lóttek és a következő pillanatban már két holttest vére áztatta a földet. A nép most már szétfutott és nem szegült ellen többé. A vizsgálatot megindították.

Öngyilkos honvédszázados. Fiumében Capp Albert honvédszázados, a budapesti Ludovika Akadémia tanára, föbe lótte magát. Az öngyilkosság a Baross-kikötőben történt. A golyó átfurta a százados koponyáját. Az öngyilkosság okát nem ismerik.

Nagy idők tanui. Kolozsváron meghalt tassi Végh Bertalan 48-as honvédhuszár-ezredes, szabadságharcunk egyik legvitézesebb hőse, f. hó 1-én Kolozsvártt 90 éves korában. Benne tassi Végh Arthur volt országgyűlési képviselő, a Pesti Hazai Takarékpénztár egyik igazgatója édes atyját gyászolja. Temetése f. hó 3-án volt Kolozsvártt, ahol széles körben ismert igen tisztelt és szeretett alakja volt közéletünknek. Végh Bács-Bodrogmegyében szervezte a honvédelmet s Vécsey tábornok segédtisztje volt. Veszprémben meghalt Farkas Ferencz negyvennyolczas honvéd márczius 29-én hetvenkét éves korában.

A sabáci puccs. A bécsi rendőrség néhány nappal ezelőtt letartóztatta Alavancies Arzén nyugalmazott szerb számtanácsost, a Sabáciban agyonlőtt Alavancies testvérét. Arzénnek hir szerint szintén része volt a sabáci puccsban.

Kivándorlás Erzsébetfalváról. A főváros töszomszédságában levő Erzsébetfalva községben a szocziálista munkások biztatják a kereset híján szükölködő munkásokat a kivándorlásra. Sok ilyen kereset nélkül való ember van s bizony akad, aki ráhallgat a szóra. Érdekes, hogy szinte rendszeresen szervezni akarják a mozgalmat s a munkásokat előbb meg

akarják tanítani angolul, mielőtt utnak indítanak. *Hoztak angol nyelvtanítót*, aki most egy munkás-egyesületben tart előadást s már számos tanítványra sikerült neki szert tenni.

A török trónörökös meghalt. Mohamed Resad herezeg, a szultán testvéröccse, a török trón örököse, aki napokkal ezelőtt titokzatos módon megbetegedett a mult szombaton meghalt. Mohamed Resad 1844. november 3-án született Konstantinápolyban. 1876. augusztus 31-én, amikor V. Murad szultánt megfosztották trónjától és a mostani szultán, Abdul Hamid lett a törökök padisája, ő lett a trónörökös. Betegségéről furesábbnál-furesább hírek szálltak világgá.

Elkészt kegyelem. Brüsszelben rémregénybe való dolog történt. Az öreg Lafargue Benjamint veje, Pecheur Alfonz ügyvéd hirtelen támadt felhevülésében agyonlőtte. A gyilkos vót halálra ítélték s felesége hasztalan mozgatott meg füt-fát, hogy kegyelmet nyerjen. Ekkor megvesztegette a börtönőrt s az egy cipót csempészett be a halálra ítéltnek. Pecheur azt kettészelte s egy vadászkést talált benne pengéjén ez üzenettel: »Inkább ma ezzel, mint holnap a hóhér bárdjával.« Pecheur agyonszurta magát s reggel hét órakor megérkezett a király kegyelme. Pecheur már ekkor halva volt s felesége ezt hallva, valósággal örvengeni kezdett fájdalmában. Most ültek fölötte törvény a vadászkés becsempészése miatt, de a törvényszék felmentette.

Szerencsétlenség az Aldunán. Orsováról írják: A Jucz szakaszon folyó gátmunkáknál tegnapelőtt nagy szerencsétlenség történt, melynek egy emberélet esett áldozatául. Koch Mihály királyi mérnök, aki a munkálatokat vezeti, csónakon a Duna közepére ment, hogy a munkálatokat megnézzé. Evezőse Jankulov Milán szviniezai lakos volt, aki azonban, mikor a csónak a zuhatagok közt kissé megbillent, ijedtében a folyam fölé kifeszített kötélbe kapaszkodott, de oly ügyetlenül, hogy a csónak eluszott alóla s a nagy erőtől föl is borult, úgy hogy Koch mérnök is a vízbe bukkott. A mérnöknek is sikerült ugyan a kötelet megfogni, de mindkettőnek csakhamar elfogyott az ereje s ismét a vízbe estek. Jankulov testét rögtön elkapta az örvény, úgy hogy nyom nélkül eltűnt a habok között, a mérnök azonban óriási erőfeszítéssel addig távol tudta magát tartani az örvénytől, amíg segítségére érkeztek a munkások és kimentették. Jankulov testét nem sikerült megtalálni.

JENCSS-féle
Magyar Restitutios-Fluid
lovak és szarvasmarháknak.

Az állatok izomerejét fokozza, kitartóvá, erőssé teszi; megátalja a lábak merev benulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —
Postán 2-60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCSS VILMOS gyógyszer-tára
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.
Főraktár:
Dr. Eötvös, Nádor' gyógyszer-tárában
Budapest, VI., Váci-körut 17.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

A seprőczirokról.

Seprőczirokat hazánkban, különösen a kisebb gazdák, már régóta termesztenek, de csak dohányföldek és tengeri táblák szélein. Már pedig a czirok oly nagy jövedelmet ígérő növény, hogy ennek nagybani termesztése felette kívánatos.

A seprőczirokat a virág bugaágai-szakála miatt termelik, mely főleg seprőkészítésre használtatik fel. Mint melléktermény marad a magja, mely megdarálva a takarmányárpával körülbelül egymértékű takarmány.

Eghajlat tekintetében a czirok meglehetősen igényes. Hűvös, nyirkos időt nem szereti. Tenyészideje hosszú, tehát részére az Alföld klímája igen kedvező.

Talaj tekintetében nem válogatós. Agyagon épügy megerem mint a vályogon vagy a jó erőben lévő homokon.

Ha vetésforgóban termeljük a czirokat úgy legjobb helye van kapás után, különben vethetjük bármily növény után is, e tekintetben nem válogatós, csak arra törekedjünk, hogy miután a czirok erősen kiszáritja a talajt, utána gabonát semmi esetre se vessünk.

Eddigi tapasztalat szerint állithatjuk, hogy a seprőczirok friss trágyás földben nem jól terem, megnő ugyan az ilyen földben igen nagyra, termést is ad, de a termés minősége nem lesz megfelelő. A szakál nagyon durva és így feldolgozásra alig alkalmas. Jó eredményt adnak azonban a mesterséges trágyafélék. Legjobban bevált eddig a foszforsav, mely növeli a termést és a minőségre is kedvezően hat, ellenben a nitrogéntrágyáknak a minőségre és az érésre nincs kedvező hatásuk, a miért az utóbiak csakis foszforsavtrágyával egyetemben alkalmazandók.

A talajelőkészítés egyszerű, épügy kell a földet megmunkálni, mint a tengeri alá. Az azonban figyelemreméltó dolog, hogy a nyers talajt jól türi, tehát mélyítő szántás után sikerrel lehet czirokat vetni.

A sortávolság sokféle. Mindig legjobb sikerrel alkalmaztatott a sorban 64 cm. és a sorok közt 25 cm.-nyi távolság. Egy kat. holdra szükséges 8—10 kg. mag.

Az ápolása ép olyan mint a tengeri-é s az aratása után se körülményesebb.

Ugy október végén a czirokmagvak megbar-nulnak a szakál színe megsárgul és akkor vágható. A czirokat közel a föld színéhez vágják le oly módon, mint a tengeriszárt; e munka végezhető jó éles kézi kapával tengeri- vagy nádvágó késsel.

A levágott czirokat kössük kévébe és hordasuk le a szérüs kertbe, hogy meg ne ázzék, leg-helyesebben félszer alá. Jó kiszáradás után már kazalozható.

Ami a czirok értékesítését illeti, szolgáljon tájé-koztatás az alábbi számítás.

Egy kat. holdon rendszeren terem 540 kg. sza-kál és 2400 liter mag. A szakál métermázsája 30—32 K., a mag, mint takarmány literenként 5—6 fl. értéket képvisel, a lemetszett szárát a levelektől migtisztítva külföldi avagy a kassai gyárosoknak

vaggononkint eladhatjuk 320—400 K.-ért. Ezzel szemben áll a következő kiadás: szántás, vetés 13 K, mivélés 15 kor., aratás 10 kor., tisztítás, szárítás 32 kor., összesen 70 kor. A mint a költségvetésből kitűnik, a czirokttermelés szépen jövedelmez, s termelésével nagyon is érdemes foglalkozni.

A pórládonyi mintagazdaság.

A mintagazdaságok bemutatásának sorrendjében ezuttal a pórládonyi mintagazdaságot írjuk le.

Pór-Ládony kisközség 59 házzal, 455 magyar-ajku lakóval, 1088 K. hold kiterjedésű határral Sop-

a mintagazdaság bő alkalmat nyújt a megszemlélésre.

A mintagazdaságot *Sümegei János* és testvére *István* közösen birják és együtt kezelik olyanformán, hogy János vezeti a gazdaságot és végzi a külső, István a házban felmerülő munkákat. Bár mindkét testvér nős, közösen viszik a háztartást és akként, hogy egyik héten István, másik héten János felesége végzi a belső házi teendőket, ugyanekkor a másik viszi a háztartás külső részét és megfordítva. A gazdaság egy része és pedig 7¹/₂ kat. hold örökség, másik része 15 kat. hold pedig holdanként 1200 korona áron vétel útján került a tulajdonosok birto-

A pórládonyi mintagazdaság épületei.

ron vármegye egyik legtermékenyebb vidékén, a csepregi járásban fekszik. A legközelebb eső nagyobb község Csepreg, amely egyszersmind a járási székhely s ezzel Pór-Ládony községet 16 km. hosszú törvényhatósági ut köti össze. Pór-Ládonynak magának vasuti állomása nincs, de tőle csak 3 km.-nyire fekszik a dunántuli helyi érdekű vasutak pozsony-ujváros—szombathelyi vonalának Hegyfalu állomása. Ettől az állomástól 32 km. távolságra esik maga Szombathely város is. A mezőgazdasági termékeny értékesítése tehát a termelő helyhez közel történhetik. Megemlítendő még, hogy Pór-Ládony község nagyfogalmu országut, a sopron—sárvári és szarka-esányi ut keresztezési pontján fekszik s ennél fogva

kába. A mintagazdaság létesítését a vármegye gazdasági egyesületének előterjesztésére a földmivelésügyi miniszter 1899. évi október havában engedélyezte. Képünkön a mintagazdaság épületeit mutatjuk be.

Hogyan küzdjünk a gyomok ellen.

A gazdának a gyomok ellen fáradhatatlanul kell küzdenie. Legkevesebb amit megtehet e tekintetben: a vetőmag rostálása és triőrözése; de ez még korántsem elegendő, mert a szántóföldön is nagyon sok gyommag marad. Eltekintve az érett és kipergett gyommagvaktól, az istállótrágyával nagy mennyiségű ily gyommagot viszünk ki a szántóföldre. Ezen gyommagvak a szalastakarmánynyal

olajpogácsával, polyvával, alommal jutnak a trágyába és különösen a vadrepcze, vadbükköny és aranka elterjedésének kedveznek. Elvénuült állapotban kaszált széna negy mértékben hozzájárul a trágya s így a szántóföld gyomosításához s a taraczk is ily módon terjedhet. Epen ezért a gyom elleni küzdésnek egyik hathatós és sikeres eszköze 1. a trágyatelepnek olyan kezelése, hogy oda minél kevesebb gyommag kerül-

sebb gyomirtás; a mélymiveléssel, a tarlóhántással s a földnek néha-néha műtrágyák útján is jobb erőbe való hozásával érhető el. A mély műveléssel a mélyen gyökerező és erőteljes gyökéretű gyomnak gyökere oly mélyen vágatik el, hogy az újból sarjadzásnak indulni nem képes. Ez az élelő gyomok leghatásosabb irtási módja. A sekélyen gyökerező és évről-évre mag után szaporodó gyomok irtására pedig

Ibolyaszedő leány.

jön s 2. a takarmányneműeknek rendes időben, a nem tulságosan előhaladott korban való lekaszálása. De a vásárolt abraktakarmányokkal is sok gyommag kerül a gazdaságba: s így ugyanezért követeljük meg az eladótól, hogy az abraktakarmányokat tiszta állapotban szállítsa.

Kapálással, kaszálással, gyomlálással, boronálással sok gyomot irthatunk, azonban legeredménye-

leghatásosabb eljárás az, ha aratás után lehető sekélyen tarlót buktatunk és ha az időjárás nagyon száraz, a felhántolt talajt meghengerezzük. Ily módon a tarlóra kipergett magvak kikelnek és ha a tarló kizöldült, alá kell szántanunk, mielőtt a kikelt gyomok magot költhettek volna, mert különben ellenkező eredményt érünk el azzal, mint a melyet elérni szándékoztunk.

Estély a török császárnál.

Mire kell ügyelnünk a fűmagvak elvetésénél.

A tavaszi munkálatok idejét élvén, nem lesz érdektelen közzétennünk azon szabályokat, melyek a fűmagvak elvetésénél szemelött tartandók.

Első és főszabály, hogy *ne vásároljunk fűmagkeveréket*, mert ez legtöbb esetben csiraképtelen s mert azonos magvaknak gyommagvakkal kevert gyűjteménye; de feltéve azon esetet, hogy a keverék jó minőségű s értékes magvakból áll, még ez esetben sem helyes kész keveréket vásárolni, mert a magkereskedők által taláalomra összeállított keverékek nem nyújtanak elég biztosítékot arra, hogy azok a helyi talaj és időjárási viszonyoknak megfelelőek. A létesítendő rét és legelő, vagy egyáltalán begyepesítendő terület részére szükségelendő fűmagvakat tehát nem keverék alakjában kell beszerezni, hanem külön-külön mind azon fajtákból, melyek a mi viszonyainknak legjobban megfelelnek.

Második szabály az, hogy *vetés előtt győződjünk meg a vásárolt magvak csiraképességéről, tisztaságáról s azonosságáról*. Fontos dolog ez, mert elrendeli ugyan a törvény, hogy a kereskedők a vetőmagvak eme tulajdonságait eladás alkalmával lekiismeretlen kereskedők, akik nagy visszaéléseket követnek el a gazdák kárára. A vetőmagvizsgáló állomások (Budapest, Debreczen, Kassa, Keszthely, Kolozsvár, Magyar-Ovár) e visszaélések felderítésére nagy könnyűségére szolgálnak a gazdáknak, mert nem kell egyebet tenni, mint a vásárolt magból egy kevés mintát beküldeni a lakóhelyhez legközelebb fekvő állomáshoz a kereskedő által használt megjelölések közlésével s az állomások a vizsgálatot teljesen díjmentesen végezik.

Harmadik szabály az, hogy *csakis egyforma súlyú fűmagvakat keverjünk össze egymással* s így ha kell: két-három keveréket készítve, ezeket külön-külön vessük el. Ügyelni kell azután arra, hogy a magvak elosztása egyenletes legyen: e célból az elvetendő keverék fele részét a tábla hosszában, másik felét pedig a tábla széltében szórjuk el.

Végül legyen gondunk a föld minőségére is, nevezetesen, hogy az minél porhanyósabban legyen elkészítve, mert ellenkező esetben igen sok mag nem jut a neki megfelelő helyre s hogy legyen jó táperőben, mert szép gyepre csak oly esetben számíthatunk. Vetés előtt jó szolgálatot fog tenni tehát az istállótrágya és műtrágya.

Az állatápolási és állatgyógyászati termelvényeket, melyek a mi tulnyomóan földművelő és állattenyésztő országunkban oly nagy szükségletet és fogyasztási cikket képeznek, mindeddig külföldről szállították hazánkba s e révén is százezrek mentek ki tőlünk, újabb időben ezek már hazai készítésben és a külföldit felülhaladó jó minőségben, de jutányosabb áron kaphatók Jenes Vilmos gyógyszer-tárában, Budapest, II., Szénatér.

Őszinte elismeréssel kell adózni Jenes Vilmos gyógyszerésznek, hogy az állategészség és állattenyésztés emelése érdekében feladatává tette az állatgyógyászati cikkek készítését s azok jutányosabb áraival nagyobb elterjedésüket és közhasznú kihatásaikat elősegítse.

MULATTATÓ

HARCZBAN A SZABADSÁGÉRT.

— A „Független Ujság” eredeti regénye. — (11)

— És ti még ettől féltetek? Hiszen nem érti meg a nyelvét a hajón, csak a magyarok. Azok pedig menten elbánnak vele, amint szándékát rossznak hallják.

— Ugy, ugy! Én is gondoltam erre, bajtárs. Hanem egyéb a nagyobb baj, nem a beszéd!

— Hát mi?

— Az a bökkenő, hogy irástudó ember a Péter. Kibetüzi valamely szótárból utoljára a szavakat. Van ilyen a hajóskapitánynak!...

— Ezt helyesen mondod öreg. Meglátszik, hogy tapasztalt ember vagy. De mit tegyünk most?...

Szabados százados újra gondolkozott.

Incze Mihály szintén gondolatokba merült s mert ő integetni is szerette a fejében megforgatott eszméket, a századosnak alkalma volt az öreg gondolatait is fontolóra venni.

Az öreg ugy gondolkozott, hogy tudatni kell a bajt a magyar fiukkal. No, azok elbánnak Péterrel, amint megpillantják... Széttépik, mint az ülü a csirkét. Fogynivaló sem marad rajta, ha kézrekerül.

Mig a két férfi gondolkozott, addig Pálma grófnő, vagyis a parasztruhában most még mindig Julesa, a tette került. Illegetős-billegetős parasztos szoknyában beállított Thomann hajóskapitányhoz. Mindjárt angolul kezdte a beszédet. Bemutatta magát, mint Julesa, belső leányt. A grófnőtől tanult angolul, azt mondotta a hajóskapitánynak. Aztán elpanaszolta a baját.

— Igen tisztelt kapitány ur, hát ugy van, hogy engemet két legény szeret, de én nem szeretek kettőt.

Thomann kapitánynak tetszett a tüzes beszédű magyar leány bátor viselkedése. Bár kiejtése elég durva vala, azért eredetileg törte az angol szavakat. Közbe-közbe francziát is mondott, meg magyart is bele zavart. Így annál inkább nem ismeri fel az angol hajós, hogy ő nem a paraszt Julesa.

— Tudja kapitány ur, azt tartom, hogy szeretből elég egy. A második mindig bajt csinál. Hát éppen bajt csinált most nekem!

— Valóban? — kérdezte a csendes vérű hajós.

— Gondot okozott biz a! Tudja, hogy melyik az a második szeretóm? Ugy-e nem tudja? No, hát már kimondom, hogy az a bolond legény, aki a csolnakhól a tenger vizébe ugrott, aztán a kapitány ur kifogatta. Most itt a baj kapitány ur. Két legény van a hajón...

— Nem lesz baj abból! — nyugtatta meg az angol hajóskapitány, de látszott az arcáról, hogy érdeklí már az eset.

— Azt hiszi, hogy nem lesz? — kérdezte tovább beszélve jó ropogós hévvel a Julesa. — De lesz biz a! Mindenre képes az a szerelmes bolond! Még hajót is felgyújtja, ha elkeseredik!...

— Ah!...

— Megteszi az. Oh, a kapitány ur nem ismeri a magyar heves vérű legényt akkor, ha kételkedik

szavaimba. Meglátja, hogy az a Péter mindenre képes lesz. Ól, gyilkol, rombol, gyujtogat, árulkodik! Egyszóval éppen mindent megtesz azért, hogy az ellenfelét leverje.

— Az valóban veszedelmes fiu lehet.

— Ha nem előzi meg a kapitány ur. De én hiszem, hogy a kellemetlenségből nem kíván. Azért jó lesz, ha elzárja, amig partra teheti valahol.

Thomann kapitány csendesen hallgatta.

Julesa pedig tovább ment merész vállalkozásával. Oda állott közvetlen a hideg angol hajós mellé és ráütött kezével a vállára.

— Van még egy ajánlatom, kapitány ur. Ön derék ember!

Csak most nézte meg az angol hajós, hogy a vállára ütő kezecke milyen formás. Nem neheztelt meg a bátor magyar leányra. Julesa pedig folytatta.

— Kiviszem a magyar elfogadottak között, hogy ők megfizetik közösen a Péter szeretóm utazási költségét visszafelé.

— Miért fizetnék meg azt a magyarok?

— Azért, hogy a tisztesség, a becsület fennmaradjon. Érettem megteszik. Ami pénzük van, összerakják és odaadják a tisztességért. Kapitány ur nem is hiszi, hogy a magyar fiuk mennyire becsületesek. Nem akarnak ezek szégyent esínálni idegen helyen a magyar névnek.

Az angolnak bolond gondolata támadt. Fölhivatott vagy husz magyar alkalmazottat és elmondatta a dolgot. Julesa volt a tolmács. Ő beszélt magyarul a fiukhoz, angolul a hajóskapitányhoz.

Mikor beléptek a kapitány lakására a magyar fiuk, tisztességtudólag levették a kalapjukat. Julesa távol maradt tőlük. Ott állott a hajóskapitány mellett.

— Látja, kapitány ur! — kezdte Julesa, — nem megyek én közelükbe, hogy rábeszéljem. Csak elmondom a dolgot, aztán tessék az eredményből itélni.

Ekkor a fiukhoz fordult a parasztruhába bujt Pálma grófnő. Óh, azok jól ismerték a Julesát. Együtt esküdtek fel a szabadságharészba vonulásra.

— Fiuk! Köszvényessy inasa, Péter, a hajón van. Könnyen elveszithet, tehát az én becsületemért hordozzátok a hazaküldés költségét! Ertem tegyétek meg!

Thomann kapitánynak is elmondotta, hogy mit mondott magyarul. A fiuk azalatt előhurezolkodtak. Egyik előre jött.

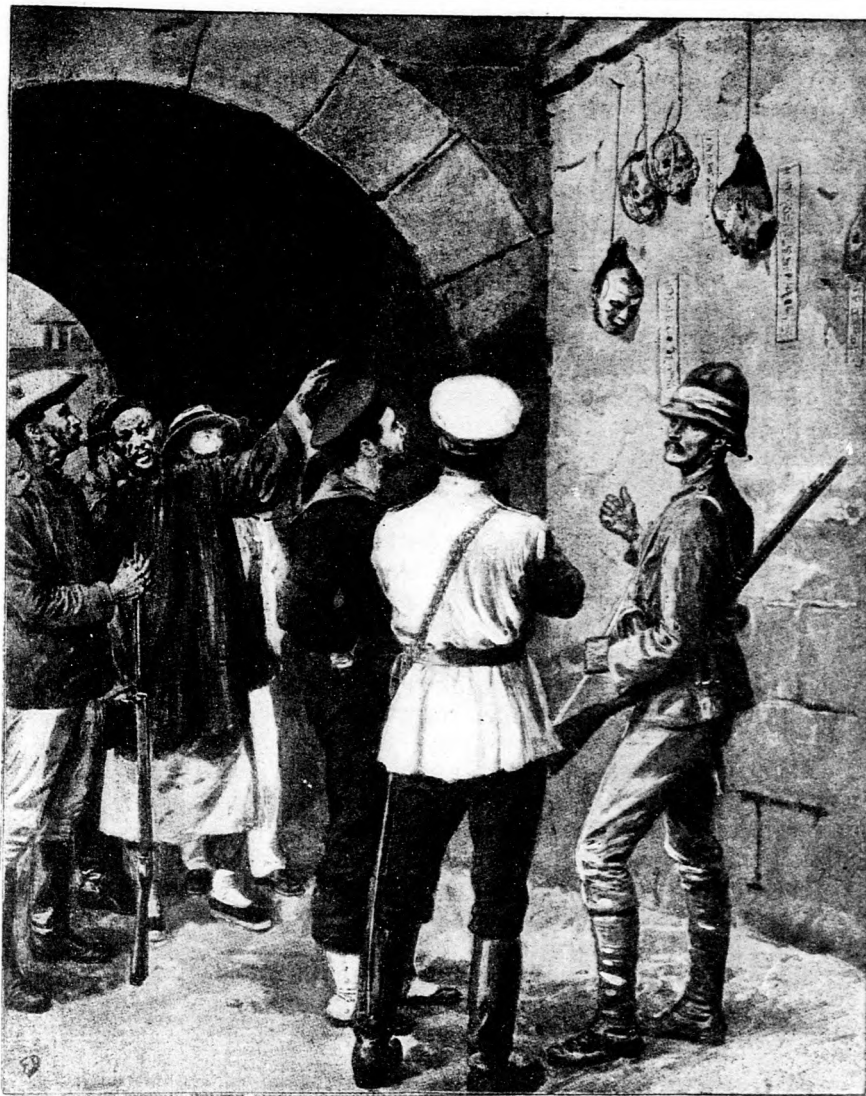
— Megtesszük mi Julesáért, ha birjuk. Mennyi esik egyik-egyikünkre?

A kérdést elmondotta a tolmács Thomann kapitánynak, akinak tetszett ez a tettekészség. A kapitány úgy mondotta, hogy az olasz partokról vissza küldi. Elég lesz az utazására stb. 5 font. Ez

az öt font angol számítás. Egy font tizenkét forintot tesz, tehát 60 forintra van szükség. Minden magyarnak két koronát határozott meg Julesa.

A fiuk rendre jöttek. Atadták a rájuk eső részt a kapitánynak. De mindenik utána mondotta a megjegyző szavát: *a becsületért! a tisztességért! a közös békéért!* hogy ne legyünk hálátlanok a jóért!

Ezeket a szavakat, megjegyzéseket is mind

A lázadók lefejezése Khinában.

lefordította angolra Julesa. Hadd tudja a hajós kapitány. A hajón levő többi magyar fiu is sietve jött. amint társaiktól megtudták a dolgot. Fizették a becsületért, a tisztességért.

Mikor az öreg Incze Mihály is leszarkolta a két koronát ezt mondotta a kedves grófnőjének.

— Tul jártál az eszünkön Julesa. Csak sikerüljön.

— Szabados Dénes is eljött a két koronával. Ő volt a magyar fiuk szegődtetője. Francziául beszélt Thomann kapitánynyal. Az angol hajós neki elakarta engedni a díjat, mert már ugyis több volt, mint amennyit kívánt uti költségnek a Péter részére. De a vezető nem vette vissza az ő két koronáját.

— Egyenlőség kapitány ur! — mondá, — egyenlő arányban hordozzuk a közös terhet. Fizetünk

szívesen, csak nehogy érdemünkből az az egy le-
vonjon. Mikor hazánktól távol vagyunk, legalább
becsülést szerezzünk nevünknek. Bizalmat az idege-
nek között nemzetünk fiai részére. Kérem a hajós-
kapitány urat, mint a magyar fiuk vezetője, hogy
legyen jó indulattal irántunk.

— Thomann kapitány megigérte. S mikor
távozott Dénes, megkérdezte a még mindig közelében
maradt Julesától, hogy talán ez a vetélytárs?

— Eltalálta kapitány ur. Látszik, hogy ember-
ismerő. Hetven közül megtudta mondani, hogy melyik
illik hozzám.

— Jó izlés! — dicsérte az angol. — Hanem
az ilyen heves leányok hamar cserélnek ám, mert
szilajságukkal jár a változékonyság szeretete.

— Ez még az első nekem — vágott vissza
Julesa kissé durezásan. — Azt a másikat kapitány
ur szállítsa haza ahonnan jött. Majd ha cserélni
akarok az udvarlóimban, akkor jelentem a hajós-
kapitány urnak!...

Ez az inceselkedés tetszett Thomannak. Még az
angol sem tudott ellenállani a szép Julesának. Hát
ha tudta volna, hogy az Arkossy Pálma grófnő?!...

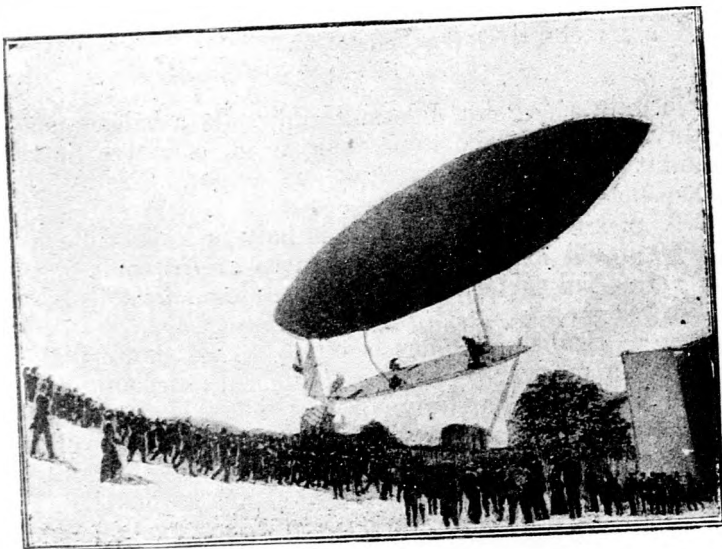
Amint távozott a hajóskapitánytól, azonnal a
továbbiak megbeszélésére Déneshez sietett az ifju
grófnő. Az eddig tett intézkedések igen helyesen
voltak és elég korán végezték, mert Péter csak az-
után kezdette meg küldetését, hogy fellábal a tengeri
fürdőből.

Csakugyan áruló volt. Azért jött a hajóra, hogy
gazdája Köszvényessy báró megbízásából a bur sza-
badságharezba siető magyar fiukat, főleg pedig Pálma
grófnőt följelentse, kilétét elárulja.

Mindezt megkísérlette az előkészületek után.
És minden vigyázat dacára, csak egy véletlennek
köszönhették a magyar fiuk, hogy elárulva nem
lettek.

Péternek a zsebében szép angol nyelven meg-
irt följelentés vala Köszvényessy bárótól, aki min-
denre rájött a hajó elindulása előtt. Ez a levél bizo-
nyosan elárulta volna szándékaikat, de a tengerbe-
ugrás miatt megsemmisült. Az irás összefolyt, a papir
elázott. Nem lehetett abból egy betűt se kiolvasni.

Beszélni meg egyáltalán nem tudott, csak
magyarul. A tolmács Julesa volt. Péter majd elesett
ijedtében, mikor a paraszti ruhában fölismerte Pálma
grófnőt. (Folyt. köv.)

A kormányozható léghajó.

Melyik mondott nagyobbat.

Mihály: A kentek falujának nincs annyi lábas-
jószága, mint nállunk Baginak.

Péter: Nem jól tudja kelmed! Mennyi lehet
Baginak?

Mihály: Több mint tizezer darab számos jóság.

Péter: Az semmi! A mi kántorunknak annyi a
lábas jószága, hogy szerit-számát se tudja!

Mihály: Fogadjunk!

Péter: Fogadjunk egy veder borba. Eb, aki meg-
másolja.

Mihály: Hát gyerünk a kántorhoz.

Péter: Bebizonnyitom én itt helyben. Hanem a
fogadásra kezét!

Mihály: Egy veder bor arra, hogy a kentek kánto-
rának annyi a lábas jószága, hogy számát se tudja.

Péter: Erre fogadok! kezét rá.

Mihály: Megvan. Hát hallom!!

Péter: Minek utánna a kántor uramnak tizen-
nyolez kas méhe van, azután a méh is lábas jóság a
törvény szerint, aztán soha megsem számlálta, hát
szerit-számát se tudja a lábas jóságainak...

Mihálynak elmosolyodott a szája, de fizetett. Péter
mondott nagyobbat, mert az ő nemzetsége valami fur-
fangos széköly-góbé familliából való, hát azért.

Szegény beteg kívánsága. Orvos (a betegéhez:) Itt
hagyom ezt az orvosságot, majd vacsora után vegye be.

Beteg: Kérem, doktor ur, nem hagyná itt a va-
csorát is?

Képeinkhez.

Estély a török császárnál. A keleti országokban
még ma is minden igen eredeti. Megbámuljuk a
török viselet eredetiségét és régi szokásaikban való
megmaradását, de megbámuljuk a török császár
palotáját is, mely a mi épületeinkhez nem hasonlít,
oly fényes, oly különös. Hát még, ha fényes estélyt
ad a szultán?! Az valóban ritka látvány. Mai képün-
kön egy ilyen hivatalos estélyt mutatunk be. Ott

vannak a különböző országok nagykövetei, azoknak feleségei, leányai. De ott vannak a török turbános méltóságok is vegyes tarkaságban. Ragyogó pompa veszi őket körül, melyet igen értenek a keleti fejedelmek.

Ibolyaszedő leány. A tavasz hirdetője az illatos ibolya ott szerénykedik a bokrok tövében. Valami kellemes időtöltés fiatal leányoknak, ha ibolyát szedhetnek, aztán esokorba kötik és feltűzik keblükre, de csak addig, amíg haza viszik. Otthon már kis edény vízbe kerül az illatozó virág s napokig terjeszti kellemes illatát a szoba levegőjében. Az ibolyaszedő leányt Barabás Miklós, híres magyar festő rajzolta és ez egyik híres képe volt az elhalt művésznék, melyet érdemes gondosan megtekinteni.

A lázadók lefejezése. A Khinai háboru befejezése igen véres volt. A lázadókat, de főként azok vezéreit irgalom nélkül lefejezték. A város kapuján kívül kiakasztották a bűnösök fejét, intő példaképpen. Az arra járó sokaság aztán megbámulta, de okult belőle, hogy nem szerencsés gondolat a lázítás, az ölére való buzdítás. A bámulók között ott látjuk az angol, muszka és francia katonákat is, akik őrizik bizonyos ideig az elítéltek fejét.

A kormányozható léghajó. Csak gondolatban van meg ez ideig a kormányozható léghajó, mert próbálgatásoknál egyéb nem történt a léghajók történetében. Legutóbb egy francia ember, Santos Dumont próbálkozott meg vele. El is ért annyi eredményt, hogy csendes időben oda szállott a híres párisi Eiffel-torony mellé és megkerülte, aztán vissza szállott a kiindulás helyére. Ez szép siker volt, mert ezideig még senki sem ért el ennyit, hanem a kormányozható léghajót azért még maig sem találták fel. Dumont nem régen egy próba felszállás alkalmával szerencsétlenül járt és a tengerbe esett, ahonnan kimentették ugyan, de a kormányozható léghajó azért csak eszme ma is. Ezt a nagyhirű léghajóst és léghajóját mutatjuk be ez alkalommal olvasóinknak egy képen, mely fénykép után készült és a felszállás pillanatát örökíti meg.

Szótalány.

— Nagy Józseftől. —

Hét betűből állok, három szótagom van
Ahol rám szükség van, megjelenek nyomban.
Az első szótagom jelent veszedelmet,
Ámbár minden házban megtalálász engemet.
Külön hely van ennek mindig a szobában,
És hogyha elalszok, szítnak hamarjában.
Második szótagom az udvaron vagyok,
Hogy épület féle, azt is megmondhatom.
Harmadik szótagom egy álló víztömeg,
A három mit jelent? azt kérdezem tőled
Kedves olvasója a mi jó lapunknak,
Mert a megfejtők közt egy könyvet sorsolnak.

A megfejtéseket legzélszerűbb levelező-lapon beküldeni.
A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.
Megfejtési határidő 1902. április hó 12.

A „Független Ujság” 13 számában közölt talány megfejtése

„Háboru.”

Helyesen fejtették meg: Kőváry Jánosné, Oravátz Teréz, Bánkővy Annuska, Bánkővy Erzsike, Pestality Ilonka, László Endre, Lohsteiner József, Lehoczky András, Rohoska Jenő, Zengeller Kálmán, Nagy József, Baráth János, Bazsó Sándor, Gyökér Gergely, Boros Péter, id. Baranyay István, ifj. Szathmáry Sándor, László István, Simkó István, Keresztyén Gábor, Szabó Ede, Gergő Antal, Nagykátai polg. olv.-kör.

A sorshuzásnál a Nagykátai polg. olv.-kör huzott ki elsőnek, hova a kitzött jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás »Közös sors« című eredeti székely regényét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Szötsi Mihály urnak. Haragszik, de legyen szives belátni, hogy *nincs igaza*. Mégpedig azért nincs igaza, mert elfeledi, hogy a „Független Ujság” szerkesztősége amióta a lap fennáll, *csakis előfizetőknek válaszol a kérdéseire, ha a neveiket aláírják. Névtelen levélre egyetlenegy szerkesztőség sem válaszol. Mi sem felelünk.* Mikor a kérdését megírta, **a nevét elfelejtette oda írni a kérdés alá.** Most haragszik, de kérjük, hogy gondolkozzék még egy keveset, gondolja meg, hogy mi *névtelen levélre nem válaszoltunk* és most sem felelhettünk. Lapunk 11. számában a legelső üzenet ad felvilágosítást erről. Hogy miért nem feleltünk, annak a magyarázata igen egyszerű. Ha mi névtelen levelekre felelnénk, akkor olyanok is tehetnének kérdést, akik nem előfizetők, már pedig erre a kiváltságra joga csakis előfizetőnek lehet. *Azok a feleletek temérdek költségbe kerülnek a szerkesztőségnek, sok fáradságba, még több utánjárásba, külön ügyvédiünk van, aki peres ügyekre válaszol.* No, mindezeket akárki nem élvezheti, *ezekhez csak előfizetőknek van jussa! Éppen ezért, aki valamit kérdez a szerkesztőségtől, — írja oda a nevét.* Mi minden előfizetőnek válaszolunk jó lelkiismerettel. Szötsi Mihály urnak is készséggel feleltünk volna, ha tudtuk volna, hogy ő kérdezett, de *a nevét nem írta a kérdése alá és e miatt eldobtuk.* Tessék a kérdést még egyszer beküldeni, nevét alá írni és mi bizonyosan válaszolni fogunk. Addig is béke velünk! — **Sorsjegyekről.** „Gerde” 4689—085 számú Bazilika sorsjegyét 12 koronával kihúzták. — **Mészáros József, Torzics János, Trsztyenszky Sándor** urnaknak. Sorsjegyeik nem huzattak ki. — **Sólyom József, Gáspár Gyula, Mészáros Elek, Magyar Bénéiamin, Orbán Dénes, Göcsi János, Csurgó Pál** urnaknak. A »Góbéságok« kaczagtató székely históriák kötetét kedvezményes árban a beküldött *1 korona 20 fillérért* (2 korona helyett) megküldötte az írója. — **Barta Gáspár** urnak. Kérdését elküldöttük ügyvédünkhöz. A választ, amint kapjuk, felelünk. — **Bazsó Sándor** urnak. A kéredezett leány kiházasító egyesületről bővebb felvilágosítást nem adhatunk, azt azonban tudjuk, hogy nem a legmegbízhatóbbak s így nem ajánljuk. — **Rohoska Jenő** urnak. Egy főerdész munkatársunkhoz áttettük kérdését, a szakszerű választ, amint vettük, megadjuk.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti placzi árak.

Budapest, 1902. április 5-én.

Garbosa. (Árak métermázsánként értendőek.) **Buza** 18:30—19:80
K. Rozs 14:90 K-tól 15:10 K-ig. **Árpa** 12:00 K-tól 14:00 K-ig, jobb
minőségű 14:50 K-tól 17:50 K-ig. **Zab** 15:90 K. **Tengeri** 10:20 K.
Liszt ár 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	32 80	31:40	30:60	28:40	27:80	27:50	26:20	24:50	13:40

Buzakorpa finom 8 80 K, durva 9:00 K.
Egyéb magvak: mák 25—28 K 1 q., bab fehér nagyszemű 11—12 K, aprószemű 14—15 K, tarka 11—12:00 K, lencse 12—13 K, jorsó héjas 18—36 K, lóhere 46—56 K, luczerna 64—66 K, baltaczim 26:00—28:50 K.

Takarmányvásár. Réti széna 420—560 fillér, muhar 540—600 fillér, zsupszalma 300—320 fillér, alomszalma 260—290 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlalt túró 40—43 K.
Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 96—107 fillér, 260—280 kg.-mos 96—104 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 96—104 fillér, szerb 100—101 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 58—61—, középminőségű 48—56—, alárendelt minőségű magyar ökör 48—56—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 38—62 00, magyar tehén középminőségű 40—48 00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 36—, 58 00, szerbiai ökör jobb minőségű 42—66—, kivitel —, középminőségű 32—38—, szerbiai bika 40—62—, szerbia bivaly 32—42—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élőszuliban Élő borju 38—42 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2 80—3 80 K, csirke 1 80—2 20 K, káppan hizott 3 00 K—7 20 K, Rucza 4 50—7 50 K, Lud hizott 14—16 K, Pulyka sovány 7—8 K.

Tojás alföldi 76—78 K, erdélyi 80—84 K, lánként. Tea. tojás 100 drb 4 80—5 60 K.

Tejtermékek. Teavaj 2 20—2 40, tejföl 62—80 fillér literenként, főzővaj 1 60—1 80 K, tehénturó 12—18 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0 00—0 00 1 q 3 00—7 00 Petrezselyem 100 kötés 0 00—0 00, 1 q 5—8—, zeller 100 drb 1 60—3 00, karalábé 1 00—1 60, vöröshagyma 100 kötés 00—drb 0 00 q 6 40—7 60, foghagyma 26—30—, vörösrépa 100 drb. 1—1 20, fehérrepa, fejeskáposzta 5 00—9 00—, kelkáposzta 100 drb 1 60—2 00, vöröskáposzta 08—14—, fejjessaláta 4 00—5 00, kötött saláta 0 00—0 00, burgonya rózsa 1 q 3 00—3 60, sárga 3 60—4 00.

A „Sohr „Szent-Antal“ kaszagyár

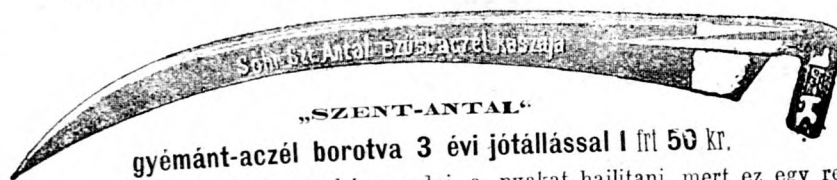
100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy „Sohr Szent-Antal“ kaszát tud előmutatni. 200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszák közül 100 közül 5 rosszat tud előmutatni.

Megrendelési cím:

Sohr József,

Somogy-Szill.

Az egyedüli kasza, mely minden tulajdonosát várározáson felül kielégíti, a „Szent-Antal“ kasza. Ezen kasza közkedveltségnek egy nagyobb részét szivós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatra méltó könnyűségének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönségnek, mert a „Szent-Antal“ jegyű kaszának erős orma és nyaka és igen vékony pengéje van, nem kell kovácskézre adni a nyakat hajlítani, mert ez egy rendes kaszás ember kezéhez van igazítva. Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a „Szent-Antal“ kaszánál nem eshetik meg, mert az kikalapálva és kipróbálva adatik el a gazdaközönségnek. A „Szent-Antal“ kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át és egyszeri köszörüléssel 150—180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben is kaszálni. Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelőt egy új kaszára kicserélem. (De tapasztalatból tudjuk, hogy ezek közt nincs egy rossz sem.)

gyémánt-aczel borotva 3 évi jótállással 1 ftl 50 kr.

A „Szent-Antal“ kasza árai:

65	70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszu
90 kr.	95 kr.	1 05 frt.	1 10 frt.	1 15 frt.	1 20 frt.	1 25 frt.	1 30 frt.

5 darab megrendelésénél a postaköltséget a kaszagyár fizeti. 10 darab rendelésénél a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld. Amergaui kaszakó a legmegfelelőbb a „Szent-Antal“ kaszához, darabonként 20 kr. „Diadal“ ezüst-aczel kapáló-készülék: üllő és kalapács párban 85 kr. Képes főárjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőknek kedvezmény.

A KISBIRTOKOSOK ORSZ. FÖLDHITELINTÉZETE

kisebb birtokosoknak bekebelezés mellett ad hosszabb, rövidebb törlesztésű kölcsönöket.
Segélyét fenállása óta

~~~~~ 23262 ~~~~~

kölcsönvevő vette igénybe, kiknek összesen

* 73,407.300 kor. *

kölcsönt fizetett ki.

Az intézet kölcsöneinek természete és módozatai felül mindenkinél ad szívesen felvilágosítást.

Egyszerű levélbeli kérdésre mindenki kaphat utbaigazítást s a felek kértére az intézet mérsékelt díjért a kölcsönök bekebelezése és lebonyolítása körüli teendőket is elvégzetteti, sőt a költségeket is előlegezi.

A kik e kölcsönök iránt érdeklődnek, forduljanak közvetlenül az intézethez Budapest, Bálvány-utca 19. sz. alá.

Most jelent meg

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán

az O. M. G. E. titkársjai szerkesztésében a

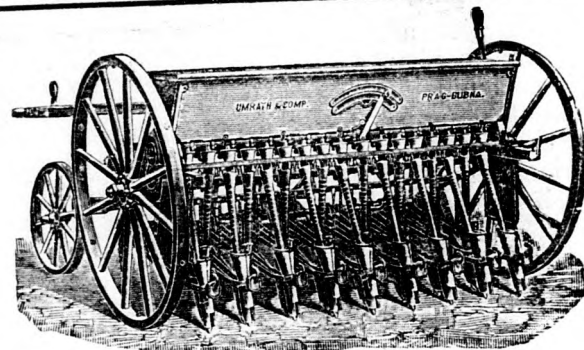
KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR

1902-re.

A „KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR“ ezen nyolczadik évfolyama régi köntösében, javított és tetemesen bővített tartalommal bír. A „Köztelek Zsebnaptár“ minden más zsebnaptárt nélkülözhetővé tesz. — A „Köztelek Zsebnaptár“ ára a „Független Ujság“ előfizetői részére bérmentes küldéssel együtt 3 korona 50 fillér.

Megrendelhető

a „FÜGGETLEN UJSÁG“ kiadóhivatalában,
BUDAPEST, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Egyetemes sorvetőgépek

legjobb tolókerék-rendszer. Magyar és osztrák szabadalom.

Utólérhetlen

Tessék

MEGBIZHATÓ!

árjegyzéket

CZÉLSZERŰ!

kérni!

KÖNNYŰ JÁRATU!

Ekék. Trieurök.

Umrath és Társa Budapest,

V., Váci-körut 60. szám.

Gözcseplőkészletek 12 lóerőig. — Ipari mozgonyok 100 lóerőig.

A m. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

Millennium legújabb szerkezetű **fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő-aratógépeit,**

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült Sack-rendszerű, aczelöntésű ekefővel ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

A magy. kir. államvasutak gépgyáranak lokomobil-és-éle-
gép-és „Millennium” aratógép-gyártmányai a párisi nem-
zetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetéssel, a **grand**
prix-t nyerték.

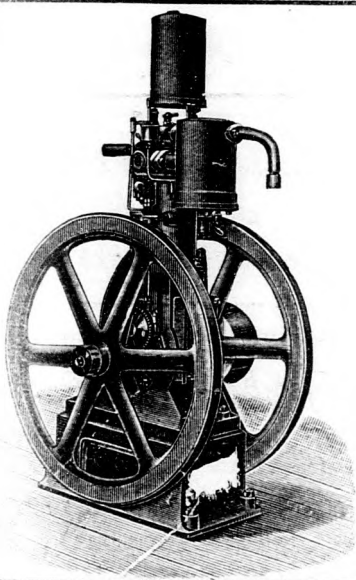
Ganz és Társa

vasöntőde és gépgyár részv.-társaság

B U D A P E S T E N.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 17.

petroleum és benzin
lokomobiljaink

(Bánki szabadalma).

**adómentes és-
ványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.**

**Hatósági engedély
nélkül
bárhon felállítható.**

**nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépészre nincs
szükség.**

Árjegyzéket kivá-
natra küldünk.

1901. évi forgalom 26000 zsák

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség

figyelmét

a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban,
nevezetesen

julius és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben,
valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

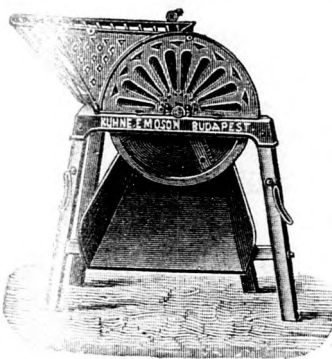
Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

TELI-IDÉNY

1901/2.

Szecskaavágógépek

kézi és erőhajtásra.

RÉPAVÁGÓK.

Kiváló munkabírásu

„RAPID” darológépek.

Teljes takarmánykamara felszerelések,
melyek sok évi tapasztalatok alapján a helyi viszonyok-
hoz mérten díjmentesen tervezettek, legjobb szerkezet-
ben és gondos kivitelben szállítanak

K Ü H N E E.

mezőgazdasági gépgyára által.

FŐRAKTÁR: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körút 57/a. sz.

Gyár: MOSON, Mosonm v. m.

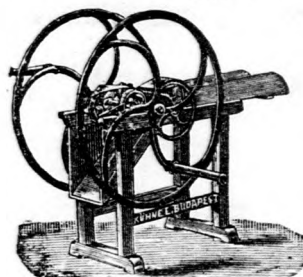
Ventzki-féle

szabad. takarmányfüllesztők.

Erőhajtásra

Casali-féle szab. kukoriczamorzsolók

rendkívüli munkaképességgel.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

és

Gőz-utimozdonyokat

a legökéletesebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest-Kelenföld, a vasútállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott természetesen berendezett tartalékrész raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
erkölcsi támogatásával

ALAKULT: 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása: ..... 400,000 kor.
Alapítványok és üzletrészekben ..... 1,200,000 kor.
Összesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.

Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányában részesülnek.
Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokba minden irányban készséggel szolgál

az igazgatóság

Alfa-Separator * * *

* * Részvénytársaság

BUDAPESTEN.

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.
Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8-10.

.. Tejgazdasági gépgyár. . .

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

.. Tejszövetkezetek és tejtelepek berendezése. . .

Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 500 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 45000 darab.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

Chemigrafia, chromotypa, photo-, (auto)-typia, fametszet stb utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT, Stassfurti kainitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23-24% kén-savas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kén-savas káli tartalommal,

Kovasavas-kálit

(dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb műtrágyaféléket azonkívül

Kénport

legfinomabb 78% Chancel oidium ellen,

Rézgáliczot

(98-99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kén-sav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.

„Patria“ irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)